

ening har været afgørende for, om man måtte arbejde på en bestemt arbejdsplads.

Medlemskab af en fagforening skal være et frit valg for den enkelte. Tvangsmæssige medlemskaber hører ikke hjemme i et moderne samfund. Medlemskab af en forening bør være en aktiv beslutning, fordi et medlem ser fordele i at melde sig ind ikke på grund af tvang.

Venstre glæder sig samtidig over, at forbuddet mod eksklusivaftalerne også sikrer, at ingen lønmodtagere mod deres vilje tvinges til at støtte politiske partier, som man ikke sympatiserer med. Uanset frameldingskuponer har fagforeningsmedlemmer ikke kunne fravælge at yde støtte til, at nogle fagforeninger i eksempelvis folketingsvalgkampe har indrykket annoncer i dagspressen med det formål at støtte bestemte partier.

En afskaffelse af eksklusivaftalerne på det danske arbejdsmarked øger den personlige frihed, og Venstre er meget tilfreds med, at det nu ikke længere er muligt at forhindre lønmodtagere i at tage arbejde ved at kræve medlemskab af en bestemt fagforening.

Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at man rundt om i Europa berømmer den danske aftalemodel, der bygger på, at det er fagforeninger og arbejdsgivere, der gennem overenskomster selv aftaler løn- og arbejdsvilkårene på arbejdsmarkedet.

Ikke mindst på grund af denne særlige danske model på arbejdsmarkedet og på grund af den organisering, dansk fagbevægelse gennem hundrede år har opnået på det danske arbejdsmarked, er det danske arbejdsmarked et af de fredeligste i Europa, og den danske økonomi og konkurrenceevne er som følge deraf en af Europas stærkeste.

Uanset netop den gode organisering på det danske arbejdsmarked og uanset, at eksklusivaftalerne netop har været et af aftalesystemets grundpiller, har nærværende lovforslag til formål at gribe ind i det frie aftalesystem og forbyde eksklusivaftaler, som arbejdsgivere og lønmodtagere frivilligt har forhandlet sig frem til.

Men ifølge Menneskerettighedsdomstolen er eksklusivaftaler i strid med foreningsfriheden.

Socialdemokratiet og SF er uenig i denne dom og uenig i hele den præmis, som dommen er bygget på. Men i denne som i alle andre sager,

har Socialdemokratiet og SF naturligvis respekt for de domme, der afsiges af Menneskerettighedsdomstolen, og støtter som følge deraf den lovgivning, der skal til for at bringe dansk ret i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Socialdemokratiet og SF har tillige noteret sig, at den samlede fagbevægelse også har anerkendt dommen og allerede har taget konsekvensen heraf og tilpasset overenskomsterne på arbejdsmarkedet.

Socialdemokratiet og SF tilslutter sig grundlæggende det forhold, at lovforslaget alene kommer til at regulere foreningsforholdene ved ansættelse og afskedigelse, og vil overvåge, at der ikke sker overfortolkninger af dommen, der kan ødelægge aftaleforholdene på arbejdsmarkedet.

Socialdemokratiet og SF er glade for, at ministeren har imødekommet LO's forslag, der sikrer, at retten til at være medlem af en fagforening og retten til ikke at være medlem af en fagforening ligestilles.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det under nr. 1 stillede ændringsforslag.

Enhedslistens medlem af udvalget er af den opfattelse, at den dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som er begrundelsen for lovforslaget, hviler på et fejlagtigt grundlag og er en politisk dom.

Den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 11 er en entydig bekendelse til den positive foreningsfrihed: »Enhver har ret til at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihed, herunder ret til at oprette og slutte sig til fagforeninger for at beskytte sine interesser.«

Af forarbejderne til konventionen fremgår det ydermere, at den negative foreningsfrihed bevidst er fravalgt i konventionen.

Det er således betænkeligt, at et flertal af dommere kan træffe en afgørelse, der er i modstrid med konventionen, men følger deres egen personlige overbevisning. Den korrekte fremgangsmåde havde selvfølgelig været at søge konsensus om en ny formulering af artikel 11, hvis der er utilfredshed med den eksisterende.

Det er på trods af den aktuelle uenighed Enhedslistens opfattelse, at domstolens afgørelser skal efterleves. Dette nødvendiggør imidlertid